

Sygn. akt III RC 347/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 października 2020 r.

Sąd Rejonowy w Olkuszu, III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie:

Przewodniczący sędzia Agnieszka Proć

Protokolant Katarzyna Piątek

po rozpoznaniu w dniu 14 października 2020 roku w Olkuszu

na rozprawie

sprawy z powództwa R. Ż.

przeciwko J. Ż. (1)

o alimenty

I. zasądza od pozwanego J. Ż. (1) PESEL (...) na rzecz powoda R. Ż. PESEL (...) alimenty w kwocie po 200,00 (dwieście 00/100) złotych miesięcznie , płatne z góry do jego rąk do dnia 10-go każdego następującego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat poczynając od dnia 01 października 2020 r.;

II. oddala powództwo w pozostałej części;

III. wyrokowi w pkt. I-szym nadaje rygor natychmiastowej wykonalności;

IV. nakazuje pobrać od pozwanego J. Ż. (1) na rzecz Skarbu Państwa-Sąd Rejonowy w Olkuszu kwotę 200,00 (dwieście 00/100) złotych tytułem należnych kosztów sądowych, od uiszczenia których powód zwolniony jest z mocy ustawy;

V. zasądza od pozwanego J. Ż. (1) na rzecz powoda R. Ż. kwotę 312,00 (trzysta dwanaście 00/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sędzia Agnieszka Proć

Sygn. akt III RC 347/19

UZASADNIENIE

wyroku wydanego dnia 14 października 2020r.

Powód R. Ż. działający przez fachowego pełnomocnika ustanowionego z urzędu w pozwie złożonym dnia 18 grudnia 2019r. wniósł o zasądzenie od pozwanego J. Ż. (1) na jego rzecz alimentów w kwocie po 1500 zł, poczynszy od 1 grudnia 2019r., płatnych do 10-go każdego następującego po sobie miesiąca, z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki z zapłatą którejkolwiek z rat oraz o zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz pełnomocnika powoda kosztów zastępstwa adwokackiego.

W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, że w październiku podjął naukę na Uniwersytecie Rolniczym w K. na kierunku zarządzanie. Pozwany nie interesuje się losem powoda, nie łoży na jego utrzymanie.

Pełnomocnik pozwanego w odpowiedzi na pozew złożonej dnia 9 stycznia 2020r. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania. W uzasadnieniu podniesiono, że powód ma 23 lata, ukończył szkołę 3 lata temu i pracuje, jest zdolny do samodzielnego utrzymania. Sytuacja materialna i rodzinna pozwanego nie pozwala mu nałożenie alimentów na rzecz powoda.

Sąd ustalił, co następuje:

Powód J. Ż. (2) urodził się (...) w K., jest synem pozwanego J. Ż. (1) i B. Ż., których związek małżeński został rozwiązany przez rozwód.

Powód dotychczas nie wnosił o zasądzenie alimentów od pozwanego.

Dowód: przesłuchanie stron – nagranie jak na k. 100-101.

Pozwany postanowieniem wydanym przez Sąd Rejonowy w Olkuszu dnia 28 sierpnia 2014r. sygn. akt III Nsm 311/14 został pozbawiony władzy rodzicielskiej nad małoletnim wówczas synem R. Ż.. W stosunku do pozwanego toczyło się postępowanie o popełnienie czynu z art. 207§1 kk na szkodę powoda i jego matki B. Ż., wyrokiem wydanym przez Sąd Rejonowy w Olkuszu dnia 16 marca 2017r. w sprawie II K 438/15 postępowanie zostało warunkowo umorzone.

Pomiędzy J. Ż. (1) i B. Ż. toczy się postępowanie o podział majątku dorobkowego w sprawie I Ns 424/18, co wpływa na ich silne skonfliktowanie i negatywne relacje powoda z pozwanym.

Dowód: akta sprawy I. N. 311/14 -k. 24 , kopia wyroku ze sprawy II K 438/15 -k. 7-8, zeznania świadka B. Ż. – nagranie jak na k. 96v-97, przesłuchanie stron – nagranie jak na k. 100-101.

Powód mieszka z domu stanowiącym współwłasność pozwanego i matki powoda położonego w miejscowości M., wraz z matką i siostrą. Przebywa tam jeżeli nie ma zajęć na uczelni. Poza tym wynajmuje z kolegami mieszkanie w K., koszt wynajmu wynosi aktualnie łącznie z mediami 775 zł miesięcznie (część przypadająca na powoda) .

Powód po ukończeniu gimnazjum podjął naukę w Technikum Informatycznym w W.. W Technikum nie radził sobie z nauką, opuszczał zajęcia , na co wpływ miała sytuacja domowa (awantury i agresywne zachowanie pozwanego zanim opuścił wspólne miejsce zamieszkania). Przerwał naukę w tej szkole na etapie III klasy i następnie podjął ją w 3-letnim Liceum dla Dorosłych. Po ukończeniu Liceum podjął i kontynuuje studia na Uniwersytecie Rolniczym w K., jest studentem I roku kierunku zarządzania w agrobiznesie (2 semestr, studia stacjonarne).

W czasie nauki w Liceum powód podejmował prace dorywcze na budowach (w dni wolne od nauki i wakacje), w ubiegłym roku pracował również w operze (...) jako barman i kelner, co obecnie nie jest możliwe z uwagi na sytuację epidemiologiczną w kraju. Prace na budowie podejmował w okresie wakacji, zarobił wówczas około 4000 zł za 3 miesiące. Nie posiada stałego źródła utrzymania, a zajęcia na studiach (nawet w okresie ograniczenia zajęć stacjonarnych z uwagi na zagrożenie epidemiologiczne) nie pozwalają mu podjąć pracy, która pozwoliłaby mu na samodzielne utrzymanie.

Powód posiada samochód zakupiony za 2000 zł za środki uzyskane z podejmowanego wcześniej zatrudnienia. Nie posiada majątku, nie otrzymuje stypendium. Gdyby nie pomoc matki, nie byłby w stanie kontynuować studiów.

Miesięczny koszt swojego utrzymania powód ocenił na około 2000 zł, co z pewnością nie jest kwotą wygórowaną jak na potrzeby osoby studiującej. Przy czym koszty samego wyżywienia oceniane przez powoda na około 1100 zł wydają się być wygórowane i nie zostały dostatecznie wykazane przez powoda, zwłaszcza że powód dużo czasu spędza w domu rodzinnym i tam wyżywienie zapewnia mu matka. Pomoc finansową ze strony matki powód ocenił na około 1400 -1500 zł miesięcznie.

Dowód: umowa najmu lokalu z dnia 10.09.2020r. -k. 13-15, zaświadczenie z (...) Rolniczego w K. z dnia 04.02.2020r. -k. 69, zeznania świadka B. Ż. – nagranie jak na k.96v-97, przesłuchanie powoda – nagranie jak na k. 100-101.

Matka powoda B. Ż. zatrudniona jest jako pomoc kuchenna i zarabia 1928 zł netto. W miarę możliwości pomaga finansowo synowi, zaciągnęła pożyczkę (20 tys. zł), by pomóc powodowi w utrzymaniu na studiach. Wcześniej dzierżawiła gospodarstwo rolne będące współwłasnością jej i pozwanego, czemu pozwany się sprzeciwił. Teraz gospodarstwo nie jest użytkowane, nie przynosi dochodów.

Dowód: karta wynagrodzeń B. Ż. -k. 11-12, zeznania świadka B. Ż. – nagranie jak na k.96v-97.

Na tej samej posesji co powód i jego matka w starym drewnianym domu (który został częściowo odremontowany, ale wymaga dalszych nakładów) mieszka pozwany J. Ż. (1) z partnerką L. C. i ich synem, który urodził się dnia (...). Na remont i wyposażenie tego domu zaciągnął kredyt, obecnie spłaca raty kredytu w wysokości po 785 zł. Dom wymaga dalszych nakładów.

Pozwany pracuje jako pracownik ochrony z zarobkami około 1900 zł netto miesięcznie. Dojeżdża do pracy do K..

L. C. nie pracuje, zajmuje się dzieckiem, pobiera świadczenie macierzyńskie w wysokości 1650 zł oraz świadczenie wychowawcze 500 zł i rodzinne 95 zł.

Dowód: zaświadczenie o wysokości zarobków pozwanego z dnia 26.11.2019r. -k. 40 oraz z dnia 25.08.2020r. -k. 95, potwierdzenia realizacji przelewów -k. 41-43, umowa kredytu konsolidacyjnego z dnia 25.09.2019r. -k. 44, zeznania świadka L. C. – nagranie jak na k. 97v-98, zeznania świadka G. G. – nagranie jak na k. 98, przesłuchanie pozwanego – nagranie jak na k. 101.

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o powołane wyżej dowody z dokumentów i akt, uznał je za wiarygodne, dokumenty nie były kwestionowane. Za wiarygodne uznał też dowód z zeznań świadków oraz przesłuchania stron, przy czym zeznania świadka G. G. niewiele wniosły do sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Podstawą materialnoprawną roszczenia powoda są przepisy art 133§1kro. oraz art. 135 §1kro.

Obowiązek alimentacyjny względem pełnoletniego dziecka zgodnie z treścią przepisu art. 133 § 1 kro obciąża oboje rodziców, o ile dziecko nie jest w stanie samodzielnie się utrzymać.

Przepis art. 135 §1 kro stanowi o obowiązku alimentacyjnym rodziców wobec dorosłego dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie warunkując zakres świadczeń alimentacyjnych usprawiedliwionymi potrzebami uprawnionego oraz zarobkowymi i majątkowymi możliwościami zobowiązanego. Dziecko, które nie ma zdolności do samodzielnego utrzymania, nie osiąga własnych dochodów wystarczających na jego utrzymanie, ma prawo żądać i dochodzić świadczeń alimentacyjnych.

Powód podjął studia stacjonarne i kontynuuje je z powodzeniem, dzięki czemu podniesie kwalifikacje zawodowe, a tym samym uzyska szersze możliwości na rynku pracy. Pozwany po opuszczeniu w 2015r. domu w którym zamieszkiwał wspólnie z powodem, jego matką i siostrą nie interesował się losami powoda, nie partycypował w jego utrzymaniu. Wcześniej władza rodzicielska pozwanego nad powodem została mu ograniczona, a następnie został jej pozbawiony, co wskazuje na to że nie zaspokajał potrzeb emocjonalnych dziecka. Powód otrzymywał wsparcie od matki, która pomagała mu i nadal pomaga w utrzymaniu.

Jednocześnie podkreślenia wymaga, że na pozwanym ciąży obowiązek alimentacyjny względem jego małoletniego syna, zobowiązanie to wyprzedza obowiązek alimentacyjny wobec powoda. Jednakże nie zwalnia to pozwanego w całości z obowiązku alimentowania wobec powoda.

W ocenie Sądu pozwany posiada większe możliwości zarobkowe niż wykazywane przez niego dochody. Realia polskiego rynku pracy wskazują na szersze możliwości zarobkowe pozwanego, tym bardziej że pozwany z zawodu jest mechanikiem maszyn i urządzeń. Pozwany mógłby też wykazać dobrą wolę zezwalając na dzierżawienie przez matkę

powoda wspólnego gospodarstwa rolnego, jak miało to wcześniej miejsce, co mogłoby pośrednio wpłynąć na poprawę sytuacji materialnej powoda. Jeżeli natomiast pozwany sam podejmie się uprawy tego gospodarstwa, jak deklaruje, wpłynie to na poprawę jego sytuacji materialnej. Pozwany posiada dwa samochody, których wartość nie jest znacząca, nie mniej jednak stać go na ich utrzymanie, a przecież na dojazdy do pracy potrzebuje tylko jednego pojazdu. Również trzeci samochód marki C., stanowi przynajmniej wartość złomową, a przy umiejętnościach pozwanego, mógłby zostać wyremontowany i sprzedany.

Osiągnięcie pełnoletniości przez osobę uprawnioną do alimentów nie wyklucza samoistnie i automatycznie jej uprawnienia do alimentacji. Sytuacja uprawnionego podlega zastrzonym kryteriom oceny. Jeśli pełnoletni uprawniony kontynuuje naukę, trzeba wtedy zważyć, czy posiada ku temu predyspozycje - istotne jest więc, czy czas przeznaczony na naukę wykorzystuje produktywnie i czy rzeczywiście podnosi kwalifikacje zawodowe, gdyż ciągłość nauki musi być poparta dotychczas osiąganymi pozytywnymi wynikami. Nawet jednak po ustaleniu, że pełnoletni uprawniony z powodzeniem i nieprzerwanie kontynuuje naukę koniecznym jest rozważenie, czy nie nabył on możliwości samodzielnego utrzymania się. Obowiązkiem rodziców jest zapewnienie dziecku takiego wykształcenia, przy wykorzystaniu jego zdolności i chęci, które zapewni mu samodzielny byt.

Powód wykazał dostatecznie, że z powodzeniem stara się podnosić kwalifikacje zawodowe, nie jest też w stanie samodzielnie się utrzymać kontynuując studia. Stara się podejmować prace dorywcze (pracownik budowlany, barman, kelner), co jednakże obecnie jest znacznie ograniczone z uwagi na sytuację epidemiologiczną i okres jesienno-zimowy, który nie sprzyja pracom budowlanym. Matka powoda nie jest w stanie w całości zaspokoić potrzeb powoda i dostatecznie wspierać go w utrzymaniu, by mógł skończyć studia. Pomaga mu na miarę swoich możliwości, wzięła kredyt, by powód mógł opłacić wynajmowane mieszkanie. Decyzja o dalszym wynajmie tego mieszkania powinna być w przyszłości przez powoda zweryfikowana, jeżeli nie ulegnie zmianie sytuacja epidemiologiczna w kraju, wpływająca na to, że zajęcia na uczelniach odbywać się będą za pośrednictwem łączy internetowych.

W ocenie Sądu pozwany może i powinien chociażby symboliczną kwotą wspierać powoda w utrzymaniu na studiach. Kwota 200 zł nie obciąża znacząco budżetu pozwanego, a powodowi pozwoli przynajmniej częściowo pokryć koszty utrzymania, jak chociażby koszty zakupu podręczników i pomocy naukowych, czy dojazdu na zajęcia (gdy będą się one odbywały w budynkach uczelni).

Reasumując, w ocenie Sądu powód wymaga wsparcia finansowego w celu kontynuacji studiów, dzięki którym podniesie swoje kwalifikacje. Pierwszy rok studiów pozwany ukończył przy wsparciu matki. Podejmował też w szerszym niż obecnie zakresie prace dorywcze jako kelner oraz pracownik budowlany (w okresie wakacji). Obecnie sytuacja epidemiologiczna ograniczyła znacząco możliwości zarobkowe powoda. Dlatego też Sąd z dniem 1 października 2020r., czyli z datą rozpoczęcia nauki na 2 roku studiów zasądził alimenty od pozwanego na rzecz powoda, a nie jak w żądaniu pozwu - z dniem 1 grudnia 2019r.

Żądane alimenty w kwocie 1500 zł zdecydowanie przewyższają możliwości zarobkowe pozwanego, dlatego żądanie pozwu należało oddalić w znacznym zakresie. Żądane alimenty pochłaniałyby ponad $\frac{3}{4}$ dochodów pozwanego, co pozbawiłoby należnych środków utrzymania jego małoletniego syna. Dlatego powództwo zostało oddalone ponad kwotę 200 zł.

Wyrokowi nadano na mocy art. 333 § 1 pkt 1 kpc rygor natychmiastowej wykonalności w pkt. I.

Na mocy art. 13 ust. 1 pkt 2 i art. 96 ust. 1 pkt 2 i art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. w o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd obciążył pozwanego kosztami sądowymi w stosunku w jakim uległ on żądaniu pozwu, tj. kwotą 200 zł. Powód w sprawie alimentacyjnej z mocy prawa zwolniony jest od kosztów sądowych.

Zgodnie z art. 100 kpc w zw. z § 8 pkt 5 , § 10 ust.4 oraz §4 ust. 1-2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu zasądzone zostały od pozwanego na rzecz powoda koszty procesu w postaci kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu powodowi obliczone stosunkowo do wartości zasądzonego

roszczenia (wartość przedmioty sporu to 18.000 zł, opłata adwokacka przy tej wartości wynosi 2.400 zł, przy czym 13 % tej opłaty - bo w takiej części żądanie pozwu zostało uwzględnione- wynosi 312 zł). Omyłkowo koszty pomocy prawnej zasądzone zostały bez uwzględnienia należnego podatku od towarów i usług (§ 4 ust. 3 powołanego rozporządzenia).

/sędzia Agnieszka Proć/